

1 sierpnia 2019 r.

Komunikat KNF w sprawie wprowadzenia dodatkowych wymogów przy oferowaniu klientom detalicznym kontraktów na różnicę (CFD)

Komisja Nadzoru Finansowego na posiedzeniu w dniu 1 sierpnia 2019 r., na podstawie przepisów MiFIR¹, jednogłośnie podjęła decyzję w sprawie wprowadzenia dodatkowych wymogów przy oferowaniu klientom detalicznym kontraktów na różnicę (CFD).

CFD są pochodnymi instrumentami finansowymi, w przypadku których rozliczenie pieniężne jest uzależnione od zmiany ceny, poziomu lub wartości wybranego instrumentu bazowego (np. waluty, akcji, indeksu) w trakcie trwania kontraktu. Inwestujący w CFD wykorzystuje przede wszystkim dźwignię finansową, co pozwala na otrzymanie znacznych zysków, ale grozi też poniesieniem bardzo wysokich strat, które mogą znacznie przewyższać wysokość zainwestowanych środków.

Wprowadzone przez KNF ograniczenia polegają na tym, że od dostawcy CFD wymaga się, aby zapewnił klientom detalicznym:

1. ochronę początkowego depozytu zabezpieczającego, czyli zastosował limity dźwigni finansowej dla danego rodzaju inwestycji;
2. ochronę przez zamknięcie pozycji – dostawca CFD jest zobowiązany do zamknięcia najbardziej stratnych transakcji klienta w przypadku zmniejszenia wartości środków wpłaconych na rachunek poniżej określonego poziomu;
3. ochronę przed ujemnym saldem, czyli uniemożliwił poniesienie przez klienta straty przekraczającej wartość wpłaconych środków pieniężnych;
4. dostęp wyłącznie do materiałów i reklam dotyczących CFD, które będą zawierać odpowiednie ostrzeżenie o ryzykach związanych z inwestowaniem w CFD oraz
5. nie będzie przekazywał jakichkolwiek bonusów finansowych i niefinansowych w celu zachęcania klientów do inwestowania w CFD.

Wprowadzenie wspomnianych powyżej dodatkowych wymagań przy oferowaniu klientom detalicznym CFD ma na celu zmniejszenie narażenia ich na znaczne straty z tytułu inwestowania we wspomniane instrumenty pochodne. W zakresie ochrony niedoświadczonych klientów KNF podzieliła argumenty ESMA, tj. Europejskiego Organu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 84, ze zm.).

Podjęta przez KNF decyzja wprowadza także kategorię doświadczonego klienta detalicznego. Warunkiem uzyskania statusu doświadczonego klienta detalicznego, na pisemny wniosek, jest łączne spełnienie następujących warunków:

- 1) klient detaliczny zawarł w ciągu ostatnich 24 miesięcy:
 - a) transakcje otwarcia w zakresie CFD o wartości nominalnej stanowiącej co najmniej równowartość w złotych 50.000 euro każda, z częstotliwością co najmniej 10 transakcji otwarcia na kwartał w ciągu czterech kwartałów; lub
 - b) transakcje otwarcia w zakresie CFD o wartości nominalnej stanowiącej co najmniej równowartość w złotych 10.000 euro każda, z częstotliwością co najmniej 50 transakcji otwarcia na kwartał w ciągu czterech kwartałów; lub
 - c) transakcje otwarcia w zakresie CFD o wartości nominalnej łącznie stanowiącej co najmniej równowartość w złotych 2.000.000 euro, przy czym klient zawarł co najmniej 40 transakcji otwarcia na kwartał w ciągu czterech kwartałów;
- 2) klient detaliczny posiada odpowiednią wiedzę dotyczącą instrumentów pochodnych, w tym CFD, popartą:
 - a) uzyskaniem odpowiednich certyfikatów zawodowych, w szczególności: Doradcy Inwestycyjnego, Maklera Papierów Wartościowych, Chartered Financial Analyst, Financial Risk Manager, Professional Risk Manager, ACI Dealing Certificate, ACI Diploma, lub odpowiednim wykształceniem kierunkowym; lub
 - b) odbyciem minimum 50 godzin szkoleń dotyczących instrumentów pochodnych, w tym CFD, potwierdzonych uzyskaniem stosownych certyfikatów lub potwierdzeń wydanych na podstawie weryfikacji wiedzy przez właściwe podmioty przeprowadzające szkolenia, w okresie ostatnich 12 miesięcy; lub
 - c) potwierdzeniem, że klient ten wykonuje lub wykonywał czynności albo pracuje lub pracował na podstawie umowy o pracę lub innego stosunku umownego stanowiącego podstawę sprawowania funkcji, przez co najmniej rok na stanowisku, które wymaga wiedzy zawodowej dotyczącej zawierania transakcji w zakresie CFD lub innych instrumentów pochodnych.

Doświadczonemu klientowi detalicznemu będzie można oferować CFD z wyższym poziomem dźwigni finansowej, przy równoczesnym stosowaniu pozostałych ograniczeń. Dostawca CFD może zastosować jako minimalny początkowy depozyt zabezpieczający 1% wartości nominalnej CFD, gdy instrumentem bazowym jest:

1. para walutowa,
2. jeden z następujących indeksów akcyjnych:
 - Financial Times Stock Exchange 100 (FTSE 100);
 - Cotation Assistée en Continu 40 (CAC 40);
 - Deutsche Boerse AG German Stock Index 30 (DAX30);
 - Dow Jones Industrial Average (DJIA);
 - Standard & Poors 500 (S&P 500);
 - NASDAQ Composite Index (NASDAQ),

- NASDAQ 100 Index (NASDAQ 100);
 - Nikkei Index (Nikkei 225);
 - Standard & Poors / Australian Securities Exchange 200 (ASX 200);
 - EURO STOXX 50 Index (EURO STOXX 50);
3. złoto.

Decyzja dotyczy wszystkich podmiotów oferujących CFD w Polsce, tj. firm inwestycyjnych, banków, oddziałów zagranicznych firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych oraz podmiotów działających transgranicznie w oparciu o zasadę swobody świadczenia usług.

Wpływ decyzji KNF w sprawie ograniczenia oferowania CFD klientom detalicznym na krajowy rynek tych instrumentów pochodnych będzie poddany stałemu monitoringowi. Na tej podstawie KNF przeprowadzi ocenę skutków tej decyzji nie później niż 12 miesięcy od wejścia w życie ustanowionych ograniczeń i podejmie ewentualnie stosowne kroki dostosowujące.

Pełna treść decyzji KNF wraz z uzasadnieniem zostanie opublikowana w Dzienniku Urzędowym KNF i wejdzie w życie w dniu następującym po dniu jej opublikowania. Decyzja KNF będzie miała charakter bezterminowy.